№ 98. Sobota 30. Kwietnia 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Transport wojska z Przemyśla do Przeworska. — Ustawa i organizacya gmin ogłoszona. — Patryotyczne manifestacye. — Arcyksiążę Ferdynand Max. w Wenecyi. — Przyjmowanie doktorów na praktykę przy szpitalach.)

Lwów, 29. kwietnia. Przy sposobności dalszego pochodu z Przemyśla sztabu pułkowego i 4. kompanii 8go pułku piechoty kazała zwierzchność obwodowa w Przemyślu z własnego popędu i bez wszelkiego wpływu w tej mierze zwierzchności wojskowych przewieźć te oddziały wojskowe bezpłatnie furami do Przeworska. Jeneralna komenda wojskowa składa za tę życzliwość szczerą podziękę zwierzchności rzeczonej, a usiłowania w tym względzie, jak niemniej i objawione przy tej sposobności uczucia patryotyczne mieszkańców krajowych niezmieszka podać do wyższej wiadomości.

Wiedeń, 27. kwietnia. Dzisiejszy dziennik praw państwa i dzisiejsza gazeta wiédeńska zawierają dodatek do uzupełnienia organicznego prawodawstwa państwa nową ustawę gminną w przeprowadzeniu zasady przepisanej najwyższym patentem z dnia 31go grudnia 1851 roku względem urządzenia gmin. Ustawa dzieli się na dwie części, pierwsza odnosi się do przeznaczenia, utworzenia i utrzymania miejscowych gmin i składa się z sześciu głównych rozdziałów, druga część zaś obejmuje ustawę gminną w trzech rozdziałach z których pierwszy odnosi się do ustawy gminnej, drugi do regulaminu miejskiego, a trzeci do regulaminu gmin wiejskich. Cała ustawa składa się z 346 paragrafów.

— *Gazeta wiédeńska* pisze z 27. b. m.: W teraźniejszem tak ważnem położeniu rzeczy miło jest zapewne każdemu patryocie austryackiemu widzieć tak życzliwe usposobienie wszelkich warstw ludności, jakie się objawia we wszystkich częściach monarchyi.

Rzeczą wiadomą, że w rozmaitych krajach koronnych szlachta, ta część ludności, która słusznie uważać się może za wybór ludności, złożyła przez swych deputowanych adresy u podnóża tronu najwyższego, i w nich z powodu wypadków najnowszych ponowiła zapewnienie swej dawnej i doświadczonej wierności, życzliwości i gotowości do ofiar potrzebnych. — Kilka takich deputacyi zaszczycone już zostały przyjęciem najłaskawszem; inne zjadą temi dniami lub już przybyły w chwili, kiedy wiadomość tę zapisujemy.

Otrzymaliśmy odpisy adresów złożonych przez deputacye szlachty czeskiej i morawskiej w ręce Jego c. k. apost. Mości, i uważamy to za nasz obowiązek podać je niniejszem do wiadomości powszechnej.

Adresy te są dowodem tego usposobienia, jakie objawia się powszechnie, a to począwszy od najwyższych klas ludności austryackiej aż do najniższych co do zuchwałej napaści na pokój Austryi, na jej pomyślność, samoistność i całość, jak niemniej i na honor; są one oprócz tego jeszcze i chlubnym pomnikiem dla szlachty w państwie austryackiem i dla mężów, którzy w jej imieniu przemawiają, są to dokumenta godne tego, by je dzieje przechowały.

— Jego Cesarz. Mość Arcyksiążę Ferdynand Maxymilian odjechał 22. b. m. z Medyolanu do Wenecyi dla odbycia przeglądu c. k. floty.

— Pragska gazeta zawiera następujące oświadczenie:

Pismo wiédeńskie *Wien. Mediz. Wochenschrift* i kilka innych dzienników umieściły temi dniami wiadomość z Pragi, jakoby doktorów medycyny wyznania starozakonnego wyłączono od pełnienia służby bezpłatnej w szpitalu tutejszym przy chorych cierpiących na słabości wewnętrzne, jak to i wprzód już niedozwolono im pełnić służby sekundaryuszów.

Wiadomość ta jest widocznie zmyślona. Lecz by uchylić wszelką w tej mierze wątpliwość, podajemy tu następujące wyjaśnienie.

Do wspomnionej praktyki lekarskiej zgłasza się ciągle większa nad potrzebę liczba młodych lekarzy. Przy ich wyborze idzie dyrekcya szpitalu przedewszystkiem za zdaniem profesorów przydzielonych do szpitalu powszechnego. Najzdolniejszym, najpilniejszym i w ogóle najprzydatniejszym do tej służby przyznaje się zwykle pierwszeństwo. Przy równem uzdolnieniu rozstrzyga czas praktyki preparandów w oddziale chorób zewnętrznych, a przy czem wyznanie religijne bynajmniej na wybór nie wpływa.

A jeśli kandydaci starozakonni nie mogli za każdą razą otrzymać pozwolenia do praktykowania w szpitalu, a mianowicie w oddziale chorób wewnętrznych, to przyczyna odmówienia tego zależała na tem, że profesorowie szpitalu upoważnieni do wyboru preparandów, i którzy też najlepiej mogą ocenić uzdolnienie młodych lekarzy właśnie ze szkół występujących, uznali starozakonnych tych kompetentów za mniej zdolnych od innych.

Przy wyborze lekarzy do c. k. szpitalu nie zważa się wcale na wyznanie religijne, a w dowód tego możemy i to przytoczyć, że w c. k. powszechnym szpitalu w Pradze znajduje się obecnie także jeden sekundaryusz wyznania starozakonnego.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Herald w sprawie austryackiej.)

Londyn, 23. kwietnia. Na zamku w Windsorze była wczoraj wielka uczta na cześć bierzmowania księżniczki Alice. W ciągu tygodnia obdarzono do 1000 ubogich starców w Londynie zwykłą jałmużną królewską, a przedwczoraj rozdano w kaplicy Whitehall zwyczajne dary wielko-czwartkowe 40 mężczyznom i 40 kobietom (odpowiedne wiekowi Jej Mości Królowy.) Pomiędzy kobietami była jedna 99letnia wdowa, która ma kilku synów i wnuków w pułku grenadyerów gwardyi.

— Dodatek do gazety londyńskiej zawiera proklamacyę względem rozwiązania parlamentu.

— Sir James Hudson, poseł angielski przy dworze turyńskim, odjechał na swoją posadę.

— *London Gazette* donosi, że podług depeszy konzula angielskiego z Palermu dozwolony został przywóz zboża do Sycylii bez opłaty cła na dwa miesiące zacząwszy od 30. marca.

— Okazuje się to z paryskiej korespondencyi do dzienników londyńskich, pisze między innemi gazeta wiedeńska, że w Paryżu wiedziano już nieco wcześniej niż w Londynie o tem, jaki obrót przybierze przesilenie teraźniejsze. Korespondent dziennika *Herald* oświadcza wyraźnie, że nie może ganić postanowienia Austryi, gdyż nie podobna od niej wymagać tego, by wbrew przekonaniu swemu o „obłudzie“ rządu francuskiego czekać miała tak długo, aż pokąd przeciwnicy jej nie uzbroją się zupełnie do wojny.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Wypadki dzienne. — Komendy wojskowe. — Reformy w sądowem postępowaniu.)

Paryż, 23. kwietnia. Marszałek Pelisier przyjdzie na przyszły czwartek do Paryża. Utrzymują, że jego następcą będą albo Bourqueney albo Persigny.

— Wszyscy jenerałowie nie w czynnej służbie powołani zostali do Paryża do dyspozycyi ministra wojny.

— Admirał Rigault de Genouilly w Kochinchinie otrzymał rozkaz bombardować Hue, a potem ustąpić, gdyż w obecnym stanie nie otrzyma posiłków. Pułkownik Faidherbe także został zawiadomiony, że nie może liczyć na żadne posiłki.

— Podług doniesienia gazety bankowej i handlowej niewyrzekła jeszcze pośrednicząca dyplomacya ostatniego słowa, chociaż gabinet turyński odrzucił również wezwanie rządu pruskiego, ażeby sam z swojej strony zawezwał pośrednictwa nieinteresowago mocarstwa. Utrzymują bowiem, że pan Brassier de St. Simon, pruski poseł w Turynie, przedłożył z polecenia rządu swego taki projekt hrabiemu Cavour.

— Cesarz tak zarządził komendami wojskowymi:

Marszałek Magnan dowodzić ma armią paryską z główną kwaterą w Paryżu,

marszałek Pelissier armię obserwacyjną z główną kwaterą w Nancy,

marszałek Castellane armią lugduńską,

marszałek Baraguay d'Hillers pierwszym, jenerał Mac-Mahon drugim, marszałek Canrobert trzecim, jenerał Niel czwartym korpusem armii.

Książę Napoleon obejmuje dowództwo osobnego korpusu.

Marszałka Randon'a mianowano naczelnym jenerałem (Mayor-General) armii alpejskiej.

Monitor donosi, że niektóre handlowe izby uskarżają się na teraźniejszem bardzo opieszałem postępowaniu sądowem, udały się do ministra sprawiedliwości z prośbą, ażeby rząd wygotować raczył projekt, według którego byłyby skrócone termina cytacyi w procesach cywilnych i handlowych. Rzeczony dziennik dodaje, że prawodawczemu ciału przedłożono teraz dwa projekta do ustawy, z których pierwszy skraca termina w sprawach między Algieryą a Francyą a drugi, odnoszący się do mieszkańców Algieryi i Korsyki, który skraca termina cytacyi przed radą państwa i najwyższym trybunałem kasacyjnym. Powszechne zmiany jakich żądają, są teraz przedmiotem ścisłej rozwagi; gdy jednak sieć żelaznych kolei nie dozwala jeszcze uskuteczniać obrotu z równą na wszystkich punktach łatwością, zatem, dodaje urzędowy organ, doradza roztropność, ażeby przedwczesnemi albo pojedyńczemi środkami nie narażać reformy, która wówczas tylko osiągnąć może rezultat użyteczny, gdy wykonywa się powszechnie i całkowicie.

Włochy.

(Naczelna władza prawodawcza i wykonawcza w ręce Króla złożona. — Wiadomości bieżące. — Ich Mość Królestwo pruscy z powrotem. — Naczelny wódz neapolitański.)

Według doniesienia dziennika *Independance* składać się ma armia sardyńska z 5ciu dywizyi piechoty i z jednej dywizyi konnej. Król obejmuje naczelne dowództwo z przybraniem sobie do pomocy jenerała Lamarmora, gdy tymczasem hrabia Cavour objąć ma ministeryum wojny. Jak słychać, mają się wojska sardyńskie cofać według ułożonego już wprzód planu kampanii przed wojskiem austryackiem pod twierdze i czekać na przybycie armii francuskiej. Izba sardyńska złożyła jeszcze przed otrzymaniem „ultimatum“ austryackiego bez żadnych rozpraw 110 głosami przeciw 24 wszelką prawodawczą i wykonawczą władzę w ręce Króla.

Na zaproponowane przez Anglię rozbrojenie się Sardynii odpowiada *Italia*:

„Tylko po odniesionej klęsce i całkiem zwyciężeni możemy złożyć broń, którą nam rząd powierzył. Jeszcze przed jednym lub dwoma miesiącami mogła nas Francya skłonić do rozbrojenia się, lecz dziś cała nawet Europa już tego nie dokaże. Wojna już się rozpoczęła; przed klęską można tylko nikczemnikom doradzać porzucenie broni, lecz nie nam Włochom.“

Równie jak w Novara poodbierano teraz karabiny i w prowincyi Voghera, i złożono je po twierdzach.

— Ich MM. Królestwo pruscy zawinęli dnia 19, b. m. w powrocie z Neapolu do Civitavecchia na pokładzie c. rosyjskiego parowego wojennego „Ruryk“, i tegoż jeszcze dnia odjechali osobnym pociągiem do Rzymu, gdzie w siedmiu kwadransach stanęli.

— Jenerał-porucznik książę Ischitella, wojownik z dawniejszej jeszcze szkoły, mianowany został naczelnym wodzem całej armii neapolitańskiej.

Niemce.

(Armia związkowa. — Doniesienie o pochodzie wojsk francuskich. — Zawierzytelnienie posła hiszpańskiego w Bawaryi.)

Berlin, 25. kwietnia. Dziennikowi *Elberfeld. Ztg.* piszą: „Po wydanych i jeszcze wydać się mających rozporządzeniach mieć będą Niemcy w krótkim czasie dziesięć korpusów armii związkowej w pogotowiu do wojny. Jak wiadomo posiadają Prusy, trzy; Austrya trzy a inne niemieckie państwa związkowe razem cztery korpusy armii. Jak słychać odstąpiono jeszcze na teraz od wystawienia korpusu obserwacyjnego na granicach niemieckiego związku, lubo wielu było za tem, zaniechanie wyniknąć miało z ważnych powodów.“

— *Gazeta wiedeńska* pisze: Z **Monachowa** donoszą, że poseł francuski baron Menneval otrzymał polecenie oznajmić, że dziesięć dywizyi francuskich, a zatem 100.000 żołnierza posuwa się ku granicy sardyńskiej. Nasz korespondent dodaje przy tem: Po uroczystych oświadczeniach gabinetu Tuileryów, że tylko kłamstwo i oszczerstwo mogłoby mówić o zbrojeniu się Francyi, wyrosło tych 100 000 gotowych do pochodu żołnierzy zapewne ze ziemi, i jak to było zapewne z temi 14ma armiami, o których *Siecle* niedawno pisał, że je Francya swego czasu wysłała do boju.

— Nowo mianowany hiszpański poseł przy bawarskim dworze, Don Louis Lopez de la Torre Ayllon był dnia 20. b. m. po południu na audyencyi u Jego Mości Króla Bawaryi i wręczył swoje wierzytelne listy.

Zawierzytelniony także przy cesarsko austryackim dworze wróci w ciągu tego tygodnia z Monachowa do Wiednia.

Rosya.

(Książę Gorczaków wyjechał z Petersburga. — Stan rzeczy. — Rosyjski korpus obserwacyjny. — Doniesienia z Kaukazu.)

Petersburg, 13. kwietnia. Książę Gorczakow, nasz minister spraw zagranicznych odjechał ztąd, a od wczoraj słychać tutaj, że wkrótce zjechać tu ma dyplomatyczny wysłaniec austryacki.

— Napróżno usiłuje nie jeden przeniknąć tajemnicę teraźniejszych układów politycznych, i gubią się w czczych tylko domysłach. To tylko niepodlega żadnej wątpliwości, że Rosya nie ma żadnego powodu życzyć sobie zamieszek w Europie, w któreby się mogła w końcu mimowolnie zawikłać.

— *Neue Preuss. Ztg.* pisze, że rząd rosyjski nakazał postawić korpus armii jenerała Lüders na stopę wojenną. Gabinet petersburgski miał oświadczyć, że wojsk swych nie posunie ku granicy, jeśli i Niemcza tego nie uczyni, a w razie przeciwnym wystawiłby korpus obserwacyjny.

„Francya — która jak wiadomo potąd wcale się nie zbroiła — oświadczyła teraz, że po otrzymaniu najnowszych wiadomości z Niemczy musi się już także zbroić, lecz tylko dla dania odporu, gdyż Cesarz nie myśli bynajmniej o zaczepce Niemczy.“

— Niepogoda utrudnia bardzo obleżenie twierdzy Weden należącej w głębi Kaukazu do Szamila, jak niemniej i przesiedlenie ościennych Czeczeńców. Tymczasem nieprzyjaciel nie próżnuje, lecz robi wycieczki i strzela z dział do obozu rosyjskiego.

— Dnia 20. z. m. wyszedł następujący ukaz cesarski do pana ministra skarbu:

„Uznawszy za stosowne, dla zasilenia funduszu wymiany Expedycyi Biletów Kredytowych, zgodnie z waszem przedstawieniem, zawrzeć za pośrednictwem tutejszego domu bankierskiego Tomson, Bonar et comp. i berlińskiego F. Mart. Magnus, pożyczkę zewnętrzną, dwanaście milionów funtów szterl (12 mil. funt. szterl.), na warunkach, których zasady przez nas zostały zatwierdzone, rozkazujemy wam uczynić następne rozporządzenia:

1) Pożyczkę wnieść do księgi długów państwa, pod nazwą pożyczki trzyprocentowej.

2) Bilety komisyi umorzenia długów państwa na te pożyczkę wydać na okaziciela (au porteur), każdy nie mniej jak na sto i nie więcej jak na tysiąc funt. szterl.

3) Od biletów tych płacić trzy procent rocznie, poczynając od 19. kwietnia (1. maja) r. b.

Do każdego biletu dołączyć dwadzieścia kuponów, dla pobierania, po okazaniu ich w Londynie, u bankierów J. Tomson T. Bonar et comp., i w Berlinie u bankiera F. Mart. Magnus, w terminach 19. kwietnia (1. maja) i 20. października (1. listopada), przypadających na te termina procentów.

4. Wypłatę takowych procentów uiszczać za każde upłynione półrocze, od 19. kwietnia (1 maja) do 20. maja (1. czerwca) i od 20. października (1. listopada) do 19. listopada (1 grudnia.)

5. Po upływie pierwszego dziesięciolecia, do biletów pozostałych w obiegu mają być wydane nowe kupony i talony.

6. Na umorzenie tej pożyczki od 1859 r. przeznaczony zostaje oddzielny, nie mający być łączonym z innemi pożyczkami, fundusz umorzenia, który powinien wynosić corocznie półtora procentu od nominalnego kapitału pożyczki. Fundusz ten, który będzie się zwiększał przez dołączenie w następstwie procentów, jakie przypadać będą na bilety umorzone, ma być obracany na wykup biletów podług ich kursu giełdowego; i nareszcie,

7. Jeśli kto z posiadaczy biletów tej pożyczki zapragnie je zamienić na pieniądze rosyjskie, wtedy dla tego rozrachunku oznacza się cena sześćset czterdzieści rubli za sto funtów sterlingów, a bilet zarazem ma być zamieniony na imienny bez kuponów; procenta zaś od niego będą wydawane tu w komisyi umorzenia długów, w wyżej przytoczonych terminach półrocznych.

Na oryginale własną Jego cesarskiej Mości ręką podpisano:

Alexander.

Petersburg, dnia 20. marca 1859 roku.

Księstwa Naddunajskie.

(Obwieszczenie z konzulatu austryackiego w Belgradzie. — Deputacya starozakonnych u księciu Couzy.)

Dziennik *Serbskie Novine* umieszcza następujące temi dniami wydane obwieszczenie c. k. austr. konzulatu w **Belgradzie:**

C. k. astryacki konzulat jeneralny w Serbii obwieszcza niniejszem, że według istniących traktatów mają c. k. poddani i pod ochroną zostający inni cudzoziemcy stawiać się na wezwanie belgradzkiej zwierzchności policyjnej tylko po otrzymaniu rozkazu w tej mierze od tego konzulatu jeneralnego.

Bukareszt, 21. kwietnia. Przedwczoraj była u księcia Kuzy deputacya starozakonnych, które w imieniu swych współwyznawców w Gałaczu złożyła mu podziękowanie za użyczoną im pomoc. Książę przyjął ich bardzo łaskawie i między innemi oświadczył: „Dla mnie są wszyscy moi poddani tylko Rumunami, czy to wyznania mojżeszowego czy chrześciańskiego.“ Oraz zapewnił, że wydał najsurowsze rozporządzenia ku zapobieżeniu podobnym wypadkom i że głównych naczelników w Gałaczu ukarać każe surowo.

Azya.

(Doniesienia z Persyi.)

Teheran, 20. lutego. Według wiadomości zawartych w dzienniku *Triester Ztg.* wyjechał belgijski poseł z Teheranu i wraca na Ghilan i Georgię do Europy. Pełnomocnik p. Henry sam, równie jak członkowie ambasady otrzymali przy odjeździe ordery i upominki.

Zamiast pierwotnie zamówionych 20.000 strzelb, dostarczą Persyi tylko 5000 karabinów Minie'go.

Mirza Mehemed Hussein Khan dotąd jeneralny konzul w Tyflidzie, mianowany został posłem w Konstantynopolu i wyjedzie niezwłocznie. Hassan Ali Khan nowomianowany poseł przy paryskim i londyńskim dworze zabiera do Paryża 50 młodzieńców, których wysyła Szach do stolicy Francyi, ażeby tam uczyli się strategii oraz innych sztuk i umiejętności.

Jenerał Bühler zwiedzał Zohal, zkąd udaje się do Disful i Mohamrehy.

Tytuł Feruk Khana nadany mu równocześnie z mieszkaniem w królewskim pałacu opiewa: „Wezir-i-huzur-i-humajum“ czyli obecny minister Monarchy.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Lwów, 30. kwietnia. Wczoraj już po wydaniu gazety otrzymaliśmy następujący telegram:

Wiedeń, 29. kwietnia, godzina 10. min. 33. przed południem. Cesarski manifest do ludów Austryi z dnia wczorajszego obwieszcza postanowienie Cesarza Jego Mości, że gdy wszystkie środki ku zachowaniu pokoju zostały wyczerpane, Austrya podnosi broń przeciw Sardynii posiłkowanej przez Francyę w obronie honoru i praw swoich. — Wojska cesarskie wkroczyły do Sardynii. Ufny opieki boskiej, dopełnia Jego c. k. Apost. Mość z boleścią serca trudnego obowiązku Rządcy państwa, i liczy przy obronie słusznej sprawy swojej na wierność, przychylność i gotowość poświęcenia narodów Austryi.

Wiedeń, 27. kwietnia. Z Tryestu telegrafują pod dniem 22. kwietnia: Angielska eskadra opuściła Maltę i z wyższego rozporządzenia zawinąć ma na morze adryatyckie; druga eskadra miała otrzymać rozkaz krążyć w pobliżu Genuy. Francuska eskadra w Atenach otrzymała rozkaz odpłynąć do Marsylii.

Wołoski rząd unieważnia trzechmiesięczne jeneralne moratoryum względem wypłat wexlowych, idzie tylko o „tymczasową popomoc" a nie o indult powszechny.

Tryest, 27. kwietnia. Telegramy z Neapolu z 22go i 23go b. m. donoszą polepszenie w stanie zdrowia Króla.

Paryż, 26. kwietnia, wieczorem. *Patrie* zawiera następujące wiadomości: Zapewniają, że wojska francuskie przybyły już do zatoki genueńskiej. — Król Wiktor Emanuel obejmie osobną komendę armii. Książę Hubert będzie towarzyszył swemu król. ojcu. — Pan Chasseloup, minister Algieryi, odjeżdża dziś wieczorem do Algieru.

Mowa pana Morny'ego na posiedzeniu ciała prawodawczego była w ogóle tej treści: Jego Mość Cesarz dąży stale do celu, jaki sobie wytknął, ale mimo to niezaparł się ani na chwilę zasad umiarkowania, które przynoszą zaszczyt jego polityce i przyjmował wszelkie kombinacye dla uniknienia wojny. Nawet zwłoka w przedłożeniu niniejszych projektów świadczy o życzeniu pokoju Cesarza.

To postępowanie uspokajało główne mocarstwa Europy, a jeżli mimo to wojna jest nieodzowną, można przynajmniej z pewnością się spodziewać, że pozostanie lokalną i ograniczoną, i że zachodzi tylko czysto włoska kwestya, która nie wiąże się z żadnym zamiarem podboju i nie wywoła żadnej rewolucyi. W końcu zaprasza hrabia Morny deputowanych, ażeby okazali całemu światu, że wszyscy Francuzi łączą się w życzeniu pomyślności i sławy swemu orężowi. Walka widoków materyalnych musi ustąpić miejsca patryotyzmowi, tylko głos honoru narodowego powinien być słuchowy: „Nie patrzymy za siebie, przed nami powiewa sztandar Francyi."

Paryż, 27. kwietnia. Dzisiejszy *Monitor* podaje projekta przedłożone wczoraj senatowi i ciału prawodawczemu, i wyjaśnienie wypadków, którym potrzeba przypisać zawikłania, jakie sprowadziły teraźniejsze przesilenie. Artykuł ten zaczyna historycznem wyłuszczeniem wypadków od miesiąca stycznia, a w końcu powiada: „W tej samej chwili, kiedy zdawało się rządowi, że może żywić nadzieję pokoju, dowiadujemy się, że dwór austryacki odrzucił propozycye angielskie i wyprawił bezpośrednie wezwanie do Piemontu. Austrya wzbrania państwom włoskim przystępu do kongresu i żąda tylko rozbrojenia Piemontu. Niepotrzebujemy przedstawiać tu umiarkowania Cesarza. Jeżli spokojne usiłowania czterech mocarstw natrafiły na przeszkody, nie Francya winna temu. Jeżli wybuchnie wojna, może Francya powiedzieć, że robiła wszystko, co tylko dozwalała jej godność własna, by uniknąć tej wojny. Protestacye czterech mocarstw są dowodem tego.

Jeżli Sardynia będzie zagrożona, jak to ze wszystkiego wnosić można, jeżli nieprzyjaciel wkroczy na jej ziemię, niemoże Francya wahać się dłużej z użyczeniem pomocy sprzymierzonemu mocarstwu, z którem łączą ją wspólne widoki i tradycyjne sympatye, odnowione niedawno braterstwem oręża, i związkiem zawartym między obydwoma panującemi domami. Rząd Cesarza, silny swem umiarkowaniem i uczuciem pojednawczem oczekuje spokojnie biegu wypadków, i tuszy, że postępowanie jego uzyska jednogłośną pochwałę Francyi i Europy."

Oznajmienie rządu, przedłożone ciału prawodawczemu, składało się z dwóch projektów; pierwszy podwyższa kontyngens z roku 1858 ze 100- na 140.000, a drugi proponuje pożyczkę państwa na 500 milionów franków. W raporcie swoim niepowiada hrabia Walewski wyraźnie, że wojna jest już wypowiedziana, tylko że w razie zaczepienia Sardynii, czego obawiać się trzeba, będzie jej bronić Francya. Obadwa projekta miano już wczoraj wotować.

Londyn, 26. kwietnia. Lord Derby oświadczył stanowczo na wczorajszym bankiecie w City, że neutralność Anglii będzie jak dotychczasowe jej pośrednictwo ściśle bezstronne. Chwalił prawe pośrednictwo Prus, pomimo że utrudniało je stanowisko, jakie zajmuje to państwo w rzeszy niemieckiej. Anglia zaprotestowała natychmiast przeciw ultimatum Austryi, a wczoraj zaproponowała pośrednictwo na podstawie projektu Cowleya, to jest, ażeby wszystkie trzy mocarstwa albo natychmiast równocześnie się rozbroiły, albo zatrzymały swe armie *in statu quo*. Anglia oczekuje odpowiedzi jako ostatniego promyka pokoju, nie tracąc jednak wszelkiej nadziei.

Londyn, 26. kwietnia. Nowe usiłowanie Rosyi, by przywieść do skutku kongres bez Austryi i Sardynii, nie powiodło się stanowczo. Zbrojenie się Rosyi obudza wielką obawę. Pan Mussurus (turecki poseł) bywa codziennie w ministeryum spraw zagranicznych. Turcya podniesie armię w Rumelii na 130.000 ludzi pod naczelnem dowództwem Omera Baszy.

Berna, 27. kwietnia. Zgromadzenie federacyjne, zwołane jest na 2. maja; do kantonu tycyńskiego mają być wysłane 3 bataliony. Tutejszy angielski poseł sir Harris otrzymał rozkaz nie jechać do Medyolanu.

Turyn, 22. kwietnia. Dziennik *Gazetta Piemontese* donosi formowanie czynnej armii składającej się z pięciu dywizyi piechoty i jednej dywizyi jazdy.

Turyn, 25. kwietnia. Przy obradach nad ustawą wyjątkową wstrzymywał się hrabia Solario di Margarita od głosowania, utrzymując, że izba nie ma prawa zmieniać ustawy konstytucyjnej, ani nawet zawieszać ją. De Sonnez podzielał to zdanie. Izba przyjęła projekt 110 głosami przeciw 24. Senat będzie dopiero jutro wotował.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów z pierwszej połowy kwietnia na targach w obwodzie lwowskim, żółkiewskim, samborskim, tarnopolskim, czortkowskim i kołomyjskim.

	Obwód											
	Lwów		Żółkiew		Sambor		Tarnopol		Czortków		Kołomyja	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy	2	83	2	74	2	78	2	82	2	64	2	85
„ żyta	1	51	1	43	1	52	1	34	1	66	1	59
„ jęczmienia	1	23	1	29	1	12	1	15	1	19	1	26
„ owsa	1	.	1	4	.	99	.	81	.	88	.	68
„ hreczki	1	43	1	37	.	.	1	32	1	17	1	52
„ kukurudzy	.	.	.	.	.	.	1	40	1	55	1	57
„ kartofli	.	68	.	59	.	73	.	59	.	62	.	93
Cetnar siana	.	90	1	6	.	79	1	20	2	36	1	21
„ wełny	.	.	105	.	.	.	.	.	6	1	30	.
„ nasienia konicza	.	.	.	.	.	.	.	.	41	.	.	.
Sąg drzewa twardego	7	11	5	29	7	21	10	.	8	80	6	49
„ „ miękkiego	5	41	3	98	4	81	7	.	5	50	4	20
Funt mięsa wołowego	.	8½	.	9	.	9⅚	.	9	.	7⅜	.	8
Mas okowity	.	75	.	44	.	51	.	51	.	43	.	47

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 29. kwietna.

Hotel rosyjski: PP. Obertyński Leop., z Stronibab. — Turkułł Erazm, z Seredca. — Steinbach Karol, c. k. major, z Tarnopola. — Kawecki Józef, z Stanisławowa. — Hr. Miączyński, z Tyśmienicy.

Hotel europejski: Hr. Lanckoroński Teod., z Poddubiec. — Hr. Lanckoroński Wiktor, z Gdowa. — Hr. Lanckoroński Ign., z Wielogłów. — Osmiałowski Szym., z Janczyna.

Hotel Langa: Br. Brunicki Józef, z Podhorzec. — Br. Brunicki Julian, z Stryja. — Fridolin Jony, c. k. rotmistrz, z Węgier.

Hotel Kuhna: Zarzycki Tytus, z Chotyluba.

Hotel pod nr. 176²/₄: Skilski Nik., z Worwuliniec.

Hotel pod nr. 181²/₄: Jaworski Józef, z Łukawicy.

Pod kolej żelazną: Cywiński Łuc., z Dąbrowicy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 29. kwietnia.

PP. Batz Baz., c. k. rotmistrz, do Żółkwi. — Gromnicki Józef, do Laskowiec. — Jakowlewicz Mik., ces. ros. jenerał-major, do Rosyi. — Klimkiewicz Józef, do Brusna. — Br. Tinti Gustaw, c. k. porucznik, do Żółkwi. — Białobrzeski Stan., do Dziedziłowa. — Hr. Badeni Alex., do Glinian. — Duniny Stanisław i August, do Głęboki. — Jaworski Józef, do Korzelic.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 28. kwietnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325.50	+ 8.2°	91.9	zachodni sł.	pochmurno
2. god. po poł.	325.16	+ 10.6°	80.3	północny „	„
10. god. wiecz.	324.75	+ 7.8°	93.4	półn.-zach. „ ci.	„

W nocy deszcz 0'''.20.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 2. maja: Sprzedaż realności nr. 14-85 w Dobromilu. — Sprzedaż dóbr Rogóżno w Przemyślu. — Przedaż realności nr. 571¾ we Lwowie.

Dnia 5. maja. Sprzedaż realności nr. 91¼ we Lwowie.

Dnia 6. maja. Wydzierżawienie młyna we Lwowie.

Dnia 9. maja. Licytacya na dostarczenie potrzebnego kamienia na gościniec za pomocą ofert we Lwowie i w Czortkowie. — Wydzierżawienie ogrodu w Złoczowie do magazynu wojskowego należącego za pomocą ofert we Lwowie.

Dnia 10. maja. Sprzedaż gruntu nr. 105 w nowym Jaryczowie w Jaryczowie.

Dnia 12. maja. Sprzedaż realności nr. 230 m. we Lwowie.

TEATR.

Dziś: opera niemiecka: **„Wolny strzelec."** Trzeci występ gościnny pana *Draxlera*.

Jutro na scenie polskiej: **„Twardowski na Krzemionkach,"** krotochwila czarodziejsko-romantyczna w 3 aktach J. N. Kamińskiego.

Kurs lwowski.

Dnia 29 kwietnia.		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	20	6	28
Dukat cesarski	„ „	6	25	6	31
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	45	10	73
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	95	2	—
Talar pruski	„ „	1	90	2	—
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	76	65	78	15
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	55	—	57	—
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	62	—	64	—

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i wekslí.

Dnia 29. kwietnia.

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 62 80. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 56.40; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—; po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —.—; z r. 1839 za 100 zł. 100.50. z roku 1854 za 100 zł. 95 50. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po 2½% za 100 zł. —.—; po 2¼% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1¾% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł — —; po 4½ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier 56.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Sławonii —.—; Galicyi 54 ; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu 52 50; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 710.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 143.50; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego 480.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1355; towarzystwa kolei żelaznej państwa 203.80; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty 87.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. 117.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—, wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka 79.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 113.50. Berlin za 100 talarów —.— Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 114.—. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko 100.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich — —. Londyn za 10 funtów szterl. 133.—. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. 52 30. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich — —. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% — procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 28, dukaty ces. pełnej wagi 6.23, korony 18.04. półkorony —.—.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 27. kwietnia.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar
W austr. wal. po 5% za 100 zł. . . .	—.—	—.—
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	70.20	70 50
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	—.—
Metaliki po 5% za 100 zł.	61.25	61 50
dtto. „ 4½% za 100 zł.	54.—	55.—
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	—.—	240.—
„ 1839 „ 100 „	113.—	114.—
„ 1854 „ 100 „	101.50	101.75
Renty Como po 42 lir. austr.	14.—	14 25

B. Krajów koronnych		pien.	towar
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	Niższej Austryi	—.—	89.—
	Węgier	62.—	63.—
	Banatu Temeskiego, Kroacyi i Sławonii	61.—	62.—
	Galicyi	62 —	63.—
	Bukowiny	60.—	61.—
	Siedmiogrodu	60.—	61.—
	innych krajów koronnych . . .	80.—	85.—
	Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	780.—	782.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr . .	162 40	162.50
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	500.—	503.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1538 —	1540
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr. . .	213.—	213 50
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty .	96.—	98.—
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	127.—	128.—
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	74.—	75.—
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty		—.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	380.—	385.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	170.—	180.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	91.—	91 50
	10 „ „ 5% „ 100 „	88.—	89.—
	przeznaczone do losowania po 100 zł. . .	76.50	77.—
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.—	99.50
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	73.50	74.—

Losy.

	pien.	towar
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	87.—	87 50
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon	95.—	97.—
Esterhazego 40 zł. m. k.	67.—	69.—
Salma 40 „ „	36.—	37.—
Palffego 40 „ „	33.—	34.—
Clarego 40 „ „	36.—	37 —
St. Genois 40 „ „	33.—	34.
Windischgrätza 20 „ „	21.—	22.—
Waldsteina 20 „ „	22.—	23.—
Keglevicha 10 „ „	13.50	14.50

Na 3 miesiące.

	pien.	towar
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	107.50	108.—
Frankfurt n. M., za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty	107.50	108.—
Hamburg za 100 marko banko 2½% .	97.—	97.50
Londyn za 100 funtów szterl. 3% . .	126 80	127 —
Paryż, za 100 franków 3%	50.—	50 —

Kurs złota.

	pien.		towar.	
Dukaty ces. mennicze	5 zł.	95 cen.	5 zł.	97 cen.
Korona	17 „	40 „	17 „	45 „
Napoleondor	10 „	15 „	10 „	18 „
Rosyjski imperyał . .	10 „	30 „	10 „	35 „

KRONIKA.

(Statystyka urzędu pocztowego w Wiedniu.) W ciągu I. kwartału administracyjnego (listop. 1858 do stycznia 1859) przesłał urząd pocztowy w Wiedniu 3,294.973 listów, a dochód z portoryi wynosił 277.972 zł. wal. austr.; w tym samym zaś kwartale roku zeszłego liczono tylko 2,914.444 listów, a portorye wynosiły 277.589 zł. wal. austr. W ogóle więc pokazało się w I. kwartale roku bieżącego wzrost o 390.529 listów i przewyżka w dochodach o 383 zł. wal. austr.

— (Francuski korpus naukowy.) Przypadające w tym roku 27me posiedzenie francuskiego kongresu odbędzie się od 12go do 22go września w Limoges. Oddziały starożytności i sztuk pięknych postanowiły zajmować się szczegółowe badaniem sławnych starożytnych wyrobów emajlowych w Limoges i innych artystycznych dzieł tamtejszych sławnych mistrzów.

— (Fabrykacya obrazów olejnych) wzmogła się tak dalece w ostatnich latach, że jak donosi „Journal de Débats" przysłano na tegoroczną wystawę sztuk pięknych w Paryżu 8000 obrazów, z których jednakże przyjął sąd znawców tylko 3000 na wystawę.

— (Zniesienie cenzury duchownej w Petersburgu.) Ukazem metropolity zniesiona została w petersburskiej dyecezyi cenzura duchowna, to jest na kazania. Dotychczas musiał każdy ksiądz przedkładać poprzednio kazanie swoje pod cenzurę dziekanowi, dziekan biskupowi i t. d. Teraz przyznano wszystkim duchownym wolność słowa.

— (Przygoda na kolei żelaznej i wynagrodzenie za stratę osób lub okaleczenie.) Na kolei żelaznej pod Vesinet we Francyi wydarzył się dnia 6go września r. z. wypadek nieszczęśliwy, przyczem dwie kobiet zginęło, a kilka innych osób odniosło skaleczenia. Wniesione z tego powodu skargi i pretensye załatwił sąd cywilny w ten sposób: jednej z handlujących owocami przyznano wynagrodzenia 7000, a innej 3500 fr.; pewien rzeźbiarz i pozłotnik otrzymał 5000. Jednemu z kupców, który sam wyszedł wprawdzie szczęśliwie z tej przygody, lecz za to utracił żonę, przyznano wynagrodzenia 30.000 fr. Najciekawszem jednak jest zażalenie pewnego Michel'a, którego żona handlująca owocami zginęła w tej przygodzie. Żądał on 150.000 fr. wynagrodzenia za stratę żony, która była jedną z najpierwszych i najzamożniejszych handlarek owocami w Paryżu, a destylatorom, cukiernikom, traktyernikom itp. dostarczała towaru rocznie za niemal 250.000 fr., nie licząc w to jeszcze i drobnej przedaży. Zysku czystego miewała ztąd rocznie do 25.000 fr., a że liczyła dopiero 52 lat wieku, i była zdrowia silnego, przeto mogła jeszcze dość długo zajmować się tem zatrudnieniem. Handlem tym zajmowała się też sama bez pomocy męża, który nie mógł i nie może temu się oddawać. Żona jego — jak utrzymuje wnoszący żałobę — zaszła do Paryża w roku 1832 bez żadnego kapitału lub innych środków utrzymania; nie umiała pisać i czytać, lecz obrotnością i pracą dorobiła się z czasem majątku. Składa się tenżeż domostw, z obligacyi i różnych wierzytelności wynoszących razem 258.000 fran. Była przy tem dobrą żoną i matką. Towarzystwo kolei żelaznej zdało się na wyrok sądu, który poszkodowanemu przyznał 50.000 franków wynagrodzenia.

Dodatek tygodniowy Nr. 17.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1) Pismiennictwo w Galicyi. Do pismiennictwa w Galicyi z ostatniego dziesiątka lat, zapisy bibliograficzne. Rok 1849 – 1859 Litery B. (Ciąg dalszy).
2) Żupy i żupnicy, dawniejsi i teraźniejsi. Zebrał i złożył Hier. Łabęcki.
3) Obrót handlu krajowego w marcu 1858. Przywóz i wywóz towarów do kraju i za granicę.
4) Rumno. Dokument z roku 1471. Stanisław Chodźca uposaża kościół obrządku łacińskiego.

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.***

Z c. k. galic. drukarni rządowej.